

Gramatyka praktyczna języka rosyjskiego *z ćwiczeniami*

Jolanta Lubocha-Kruglik
Oksana Małysa

WYDAWNICTWO
UNIwersYTETU ŚLĄSKIEGO
KATOWICE 2014

Gramatyka praktyczna języka rosyjskiego

z ćwiczeniami

NR 151

Gramatyka praktyczna języka rosyjskiego z ćwiczeniami

Jolanta Lubocha-Kruglik
Oksana Małysa

Redaktor serii Językoznawstwo Słowiańskie
Henryk Fontański

Recenzenci
Halina Chodurska
Andrzej Sitarski

Konsultacja naukowa
Anna Zych

Spis treści

Od autorek	9
Rzeczownik	11
Kategorie gramatyczne rzeczowników	11
Kategoria przypadku	12
Podział na deklinacje	12
Odmiana nazwisk rosyjskich	16
Odmiana nazw geograficznych	18
Rzeczowniki nieodmienne	19
Kategoria rodzaju	19
Określenie rodzaju rzeczowników odmiennych	20
Różnice w rodzaju rzeczowników	22
Nazwy narodowości	23
Nazwy zwierząt	25
Kategoria liczby	25
Tworzenie imion odcjowskich	29
Przymiotnik	30
Klasyfikacja przymiotników	30
Tworzenie krótkich form przymiotników	31
Odmiana przymiotników	32
Przymiotniki nieodmienne	36
Stopniowanie przymiotników	36
Zaimek	39
Podział zaimków ze względu na znaczenie	39
Odmiana zaimków	40
Użycie zaimka <i>кто</i> w konstrukcji <i>те, кто</i>	47
Użycie zaimków <i>какой, который</i>	48
Liczebnik	49
Liczebniki główne	49
Odmiana liczebników	51
Liczebniki porządkowe	55
Działania arytmetyczne	56
Tabliczka mnożenia (przykłady)	57

Określanie wieku	57
Konstrukcje zawierające charakterystykę ilościową	58
Przysłówek	59
Znaczenia przysłówków	59
Stopniowanie przysłówków	61
Przysłówki <i>може</i> i <i>также</i>	62
Przysłówki <i>здесь, сюда, там, туда</i>	62
Ważniejsze zasady pisowni przysłówków	62
Kategoria stanu. Predykatywy, przysłówki predykatywne	64
Czasownik	65
Bezokolicznik	65
Czasowniki przechodnie i nieprzechodnie	66
Kategorie gramatyczne czasownika	66
Koniugacja czasownika	70
Czas	72
Tryb	75
Rekcja czasowników	77
Użycie znaku miękkiego <i>ь</i> w formach czasownikowych	80
Imiesłowy	81
Imiesłowy przymiotnikowe	81
Imiesłowy przysłówkowe	86
Partykuły	88
Przyimek	90
Wybrane konstrukcje z przyimkami	93
Spójnik	95
Stosunki przestrzenne	96
Oznaczenie przestrzeni, w której zachodzi działanie	96
Wyznaczenie trasy ruchu	97
Określanie kierunku ruchu	98
Oznaczenie punktu wyjścia	98
Stosunki czasowe	100
Dokładne określanie czasu	100
Oznaczenie czasu akcji	101
Oznaczenie czasu trwania akcji	104
Oznaczenie uprzedniości w czasie	111
Oznaczenie powtarzalności w czasie	111
Oznaczenie jednoczesności	112
Oznaczenie czasu w przybliżeniu	113
Bezprzyimkowe konstrukcje czasowe	114
Konstrukcje czasowe ze słowem <i>время</i>	114

Oznaczenie / ustalanie daty	115
Utarte konstrukcje wyrażające stosunki czasowe	116
Stosunki przyczynowe	117
Inne konstrukcje przyczynowo-skutkowe występujące głównie w stylu oficjalno-urzędowym	119
Stosunki celowe	121
Wyrażenie stosunków modalnych	125
Możliwość / brak możliwości wykonania działania przez kogoś	125
Wyrażenie konieczności	127
Wyrażenie zgody	128
Wyrażenie zakazu / braku zgody	129
Wyrażenie działań pożądaných / żądania / życzenia	130
Pobudzenie do działania	131
Prośba	131
Rada, zalecenie	132
Nakaz, wymóg, żądanie	133
Zaproszenie	134
Przypuszczenie	134
Obawa	134
Ostrzeżenie	135
Wątpliwość	135
Wyrażenie negacji	137
Zdania z negacją ogólną	137
Zdania z negacją częściową	138
Podkreślenie kategorię negacji	138
Wybrane frazeologizmy rosyjskie zawierające zaimki i przysłowki przeczące	139
Użycie konstrukcji przeczących w wybranych formułach etykiety językowej	140
Wyrażenie porównania i zestawienia	143
Stopień wyższy przymiotników i przysłówków	143
Zdania podrzędne ze spójnikami <i>чем</i> lub <i>нежели</i>	143
Wyrażenia ze spójnikami <i>как</i> , <i>как и</i> , <i>как бы</i> , <i>будто</i> , <i>как будто</i> , <i>будто бы</i> , <i>словно</i> , <i>точно</i> , <i>вроде</i>	144
Wyrażenia z przyimkami <i>в виде</i> / <i>в форме</i> oraz <i>типа</i> / <i>вроде</i> / <i>наподобие</i> + rzeczownik w formie dopełniacza	144
Wyrażenia z przyimkiem <i>под</i> + rzeczownik w formie biernika	145
Wyrażenia z rzeczownikiem w formie narzędnika	145
Konstrukcje ze słowami <i>похож</i> , <i>подобен</i> , <i>схож</i> , <i>напоминает</i>	145
Konstrukcje z przysłówkami z prefiksem <i>по-</i> utworzonymi od przymiotników	146
Konstrukcje z przymiotnikami relacyjnymi (względny)	146
Konstrukcje z przymiotnikami złożonymi	147
Konstrukcje przyimkowe <i>по сравнению</i> , <i>в сравнении с...</i> , <i>сравнительно с...</i> + rzeczownik w formie narzędnika	147

Konstrukcja: mianownik rzeczownika + dopełniacz liczby mnogiej rzeczownika	148
Konstrukcje ze spójnikami <i>чем... тем...</i>	148
Konstrukcja przyimkowa <i>в отличие от</i> + dopełniacz	149
Konstrukcja <i>в противоположность, вопреки</i> + celownik	149

Ćwiczenia

Test 1 Rzeczownik	153
Test 2 Przymiotnik	158
Test 3 Zaimek	165
Test 4 Liczebnik	171
Test 5 Przysłówek	178
Test 6 Czasownik	182
Test 7 Stosunki czasowe	190
Test 8 Rekcja	195
Test 9 Zbiorczy	197
Test 10 Zbiorczy	203
Test 11 Zbiorczy	209
Test 12 Zbiorczy	213
Test 13 Zbiorczy	216
Test 14 Zbiorczy	221
Klucz do ćwiczeń	227
Bibliografia	241

Od autorek

Gramatyka praktyczna języka rosyjskiego z ćwiczeniami przygotowana została z myślą o osobach, które rozpoczynają naukę języka rosyjskiego od podstaw i będą ją kontynuować.

Część teoretyczna ogranicza się do takiego zakresu materiału, który powinien zostać opanowany przez osoby chcące nauczyć się języka rosyjskiego w stopniu umożliwiającym komunikację. W związku z tym część ta obejmuje wiadomości zarówno z gramatyki funkcjonalnej, jak i z pragmatyki oraz stylistyki.

Ćwiczenia uwzględniają podejście komunikacyjne, preferowane obecnie w nauczaniu języków obcych. Wiele ćwiczeń zawiera nowy materiał leksykalny, przydatny w różnych sytuacjach komunikacyjnych. Do większości ćwiczeń przygotowany został klucz, pozwalający na samodzielną weryfikację efektów pracy.

*Jolanta Lubocha-Kruglik
Oksana Małysa*

Redaktor: Olga Nowak

Projekt okładki: Kamil Sarnowski

Opracowanie graficzne: Magdalena Starzyk

Redaktor techniczny: Małgorzata Pleśniar

Korektor: Mirosława Żłobińska

Łamanie: Alicja Załęcka

Copyright © 2014 by
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
Wszelkie prawa zastrzeżone

ISSN 1644-0552

ISBN 978-83-226-2270-4

(wersja drukowana)

ISBN 978-83-8012-123-2

(wersja elektroniczna)

Wydawca

Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego

ul. Bankowa 12 B, 40-007 Katowice

www.wydawnictwo.us.edu.pl

e-mail: wydawus@us.edu.pl

Wydanie I. Ark. druk. 15,25. Ark. wyd. 17,5. Papier
offset. kl. III, 90 g Cena 28 zł (+ VAT)

Druk i oprawa: „TOTEM.COM.PL Sp. z o.o.” Sp.K.
ul. Jacewska 89, 88-100 Inowrocław

Więcej o książce

CENA 28 ZŁ | ISSN 1644-0552
(+ VAT) | ISBN 978-83-8012-123-2

